

Danska: En introduktion (7,5 p) NODB11

VT 2020

På kurset beskæftiger vi os først og fremmest med det danske sprog, sådan som det adskiller sig fra svensk med hensyn til fonetik, ordstof, grammatik, sproghistorie m.m. Men vi læser også dansk skønlitteratur, stifter bekendtskab med dansk film og musik og ser på, hvad Danmark er for et land sammenlignet med Sverige.

Bemærk, at *Danska: En introduktion* primært er et **teoretisk** kursus. Det er først på de efterfølgende kurser *Skriftlig dansk* og *Mundtlig dansk*, at du lærer at tale og skrive dansk. Vi vil dog arbejde en del med udtalen undervejs.

Undervisningen består primært af forelæsninger og lærerstyrede diskussioner, men der vil indgå en række opgaver i oversættelse, grammatik, ordstof m.m. Endvidere er det muligt for kursusdeltagerne at indgå i arbejdsgrupper, der forbereder sig sammen til lektionerne. Der er reserveret grupperum, se på kursushjemmesiden.

Kurset afsluttes med en 4-timers skriftlig eksamen. Eksamen består af spørgsmål vedrørende sproghistoriske, fonetiske og grammatiske forskelle og ligheder mellem dansk og svensk. Hertil kommer spørgsmål til den læste skønlitteratur.

Litteraturliste og materialehenvisninger

- (RZC) Robert Zola Christensen (2017): *Dansk – nabosprog og fremmedsprog*, Studentlitteratur (findes på biblioteket og i boghandlen)
- Erling Jepsen (2002): *Kunsten at græde i kor*, roman, Borgen (findes på biblioteket og i boghandlen)
- På <https://canvas.education.lu.se/> kan du klikke dig ind på kursusplatformen og få adgang til øvrigt kursusmateriale, links m.m.
- Henvisningerne til Internettet i lektionsplanen
- Arbejdshæftet, kompendiet *Enten eller*
- Mange af forelæsningerne er streamede og ligger på Canvas og youtube!

Lektionsplan

Lektion 1 + 2, 21/1, kl. 17.15 – cirka 19.30 H435

Introduktion/oprøb

Dansk udtale – en tysker med en kartoffel i munden

RZC: ”Danska er [dansk]” og ”Udtale og fonetik”, s. 185-194

KLIK ind og lyt på: <http://www.youtube.com/watch?v=s-mOy8VUEBk&feature=related>

[https://www.studentlitteratur.se/#9789144119885/Dansk%2B-](https://www.studentlitteratur.se/#9789144119885/Dansk%2B-%2Bnabosprog%2Bog%2Bfremmedsprog%2B(e-bok)/extramaterial/)

[%2Bnabosprog%2Bog%2Bfremmedsprog%2B\(e-bok\)/extramaterial/](https://www.studentlitteratur.se/#9789144119885/Dansk%2B-%2Bnabosprog%2Bog%2Bfremmedsprog%2B(e-bok)/extramaterial/)

Lektion 3, 23/1, kl. 17.15-19.00 LUX-C121

Sproghistorie

RZC: ”Kager venner - omrids af den danske sproghistorie”, s. 131-146

[http://www.denstoredanske.dk/Sprog,_religion_og_filosofi/Sprog/Dansk/dansk/dansk_\(Historie\)](http://www.denstoredanske.dk/Sprog,_religion_og_filosofi/Sprog/Dansk/dansk/dansk_(Historie))

(RZC: ”Lydskriftstabel”, kan bruges som opslag til de danske lyde, s. 229)

Nioghalvfems, fireogtredive, treoghalvfjerdsindstyve – de lumske talord

RZC: "Numeralier (talord)", s. 61-64

Lav øvelse 5 s. 93 i RZC. Individuel opgave

Lektion 4, 28/1, kl. 17.15-19.00 LUX-C121 (grupperum reserveret fra 16.00)

Ordforråd

RZC: "Arveord, låneord og fremmedord" og "Danske og svenske ord", "En fantastisk dag i Danmark", s. 237-255

Substantiver

RZC: "Substantiver (navneord)", s. 17-28

Grupperne mødes før lektion 3 og diskuterer øvelserne 1.1-1.4 s. 75-78 i RZC

Lektion 5, 4/2, kl. 17.15-19.00 LUX-C121 (grupperum reserveret fra 16.00)

Prosodi

RZC: "Prosodiske udtryksmidler", s. 213-218

Pronominer, du og De og pænt goddag

RZC: "Pronominer (stedord)", s. 51-60

Udtaletræning

Øv dig på snak på: http://fonetik.dk/dansk_udtale/oevelser/lidt_snak.html

RZC: "Fem dialoger på dansk", s. 217-224, gå ind på Studentlitteraturs hjemmeside og lyt!

Grupperne mødes før lektionen og diskuterer øvelserne

4.1-4.7 s. 187-191 i RZC samt forsøger at gennemføre de fem dialoger på egen hånd!

Lektion 6, 11/2 kl. 17.15-19.00 LUX-C121 (grupperum reserveret fra 16.00)

Verber

RZC: "Verber (udsagnsord)", s. 37-50

Roman

Erling Jepsen: *Kunsten at græde i kor*, roman

<http://www.litteratursiden.dk/forfattere/erling-jepsen>

Grupperne mødes før lektionen og diskuterer øvelserne 3.1 og 3.3- 3.8 s. 81-85 i RZC

Lektion 7, 18/2 17.00-19.00 LUX-C121

DANMARK – Small is beautiful!

RZC: "Fakta om Danmark", s. 275-288

Læs digtene om Danmark og Sverige (på Canvas)

Læs Stine Pilgaard: af *Lejlighedssange* (på Canvas)

Køn og Musik

Kim Larsen: "Kvinde min"

<https://www.youtube.com/watch?v=b0gCMrbB-Dk>

Læs: <http://www.kjukken.dk/tekster/kim/kvindemin.php>

Marie Key: "Uden forsvar"

<https://www.youtube.com/watch?v=L2tzbBdvr4c>

Læs: <http://www.lyricshall.com/lyrics/Marie+Key/Uden+Forsvar/>

Grupperne mødes inden lektionen og diskuterer **Oversættelses- og repetitionsøvelsen** (på Canvas) (de tre små tekststykker)

Lektion 8, 25/2 kl. 17.15-19.00 LUX-C121 (grupperum reserveret fra 16.00)

Adjektiver og adverbier

RZC: "Adjektiver (tillægsord)", s. 29-34

RZC: "Adverbier (biord)", s. 67-70

Lav øvelserne 2.1-2.2 s. 79-80 samt 7.1-7.2 s. 95-96 i RZC.

Ord i sammenhæng

RZC: s. 257-274 om talemåder, kollokationer og diskurspartikler

Grupperne mødes før lektionen og diskuterer øvelserne 2.1, 2.2 og 7.1, 7.2

Lektion 9+10, 3/3 kl. 17.15-20.30, LUX-C121

Roman og filmforevisning

Erling Jepsen: *Kunsten at græde i kor*

Læs: <http://www.dfi.dk/faktaomfilm/dansk-filmhistorie.aspx>

De 25 bedste danske film ifølge filmkritikeren Bo Green Jensen (på Canvas)

Lektion 11 + 12, 12/3 kl. 17.15-21.00 LUX-C121

Skrift og udtale

RZC: s. 195-212

Lav øvelserne s. 205-212, se facitliste på Canvas

Klik ind på http://fonetik.dk/dansk_udtale/oeverlser/ og lyt til de forskellige vokaludtaler

Klik ind på http://fonetik.dk/dansk_udtale/oeverlser/bloedt_d.html og lyt til de forskellige udtaler af det bløde d.

Klik ind på <http://www.duda.dk/opgaver/dansk/dansg/dansg.html> og øv på konsonanter (E003-F115)

+ prøveeksamen på Canvas

Opsamling og afslutning

(Grupperne) mødes inden lektionen og diskuterer øvelserne s. 205-212 i RZC (se facitliste på Canvas) samt de spørgsmål, I har til det, der er gennemgået på kurset.

EKSAMEN:

Yderligere referencelitteratur (findes som opslagsbøger på SOL-biblioteket eller på nettet):

- Børup, Ane, Hvilshøj, Ulrik og Pallesen, Rud. Bolette (2005): *Dansk basisgrammatik*, Gyldendal
- Christensen, Robert Zola og Lisa Christensen (valgfri udgave): *Dansk Grammatik*, Syddansk Universitetsforlag
- Fischer-Hansen, Barbara og Kledal, Ann (2004): *Grammatikken – håndbog i dansk grammatik for udlændinge*, Special-pædagogisk Forlag
- *Gads ordbøger, svensk-dansk, dansk-svensk* (1992), GEC Gads Forlag
- *Kristensen, Kjeld* (2010): *Svensk-Dansk Ordbog*, GEC Gads Forlag
- Thorborg, Lisbet (2003): *Dansk Udtale for begyndere* (Bog + CD), Synope. (god til selvstudium)
- ordnet.dk, her er de vigtigste opslagsværker samlet

- sproget.dk, et uvurderligt sprogligt redskab